Valsts kase

Ieņēmumu un izdevumu uzskaite darījumos bez atlīdzības

2026. gada pārskata sagatavošanai

Inese Sirbu
Pārskatu departamenta
direktores vietniece

12.11.2026.

Valsts kase

Darba plāns

01 Grozījumi normatīvajos aktos

02 Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Transferti

Nodokļu un nenodokļu uzskaite

Ziedojumi un dāvinājumi

Valsts kase

01 Grozījumi normatīvajos aktos

Valsts kase

MK noteikumi Nr.87 «Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs»

Normatīvo aktu grozījumi

Precizētas normas

Valstij piekritīgā manta

Precizēta valstij piekritīgās mantas uzskaite, ko nodrošina VAS «Valsts nekustamie īpašumi».

38. punkts

Muzeju nekustamie īpašumi

Muzeju krājuma sastāvā esošos nekustamos īpašumus uzskaita kontu grupā 1210.

55. punkts

Balsstiesību apmērs

Asociētajās kapitālsabiedrībās precizēts balsstiesību apmērs: no 20 % uz 20,001 %.

170. un 392. punkts

Valsts kase

MK noteikumi Nr.87 «Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs»

Normatīvo aktu grozījumi

Precizēts konta apraksts un konta nosaukums

2420 / konta apraksts

Mākoņpakalpojumu priekšapmaksas un programmatūras licenču abonēšanas priekšapmaksas.

2379 / konta apraksts

Kontā uzskaita pārējos pārmaksātos nodokļus, nodevas un citus maksājumus budžetos, kas nav uzskaitīti citos šīs grupas kontos.

5611 / konta nosaukums u.c.

«Norēķini par atlīdzību kārtējā mēnesī».

9530 / koda apraksts

Nākotnes saistību summu noslēgtajiem līgumiem par īstermiņa aktīvu un pakalpojumu iegādi, kurus ir nolemts lauzt.

Valsts kase

02 Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Valsts kase

Normatīvais regulējums

MK noteikumi Nr.87 «Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs»

Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Aktīvi

- Resursi, ko pagātnes notikumu rezultātā **kontrolē** budžeta iestāde
- vērtību var ticami **novērtēt**,
- ar kuriem var nodrošināt budžeta iestādes **funkciju izpildi**

Ieņēmumi

- saimnieciskie labumi, ko **saņem** budžeta iestāde savā vārdā
- palielina pašu kapitālu

Izdevumi

- aktīvu **izlietojums**, vērtības samazinājums, atsavināšana
- saistību rašanās vai palielinājums
- samazina pašu kapitālu

Saistības

- Pašreizējs **pienākums**, kurš radies pagātnes notikumu rezultātā
- izpildei ir nepieciešams **resursu izlietojums**

Valsts kase

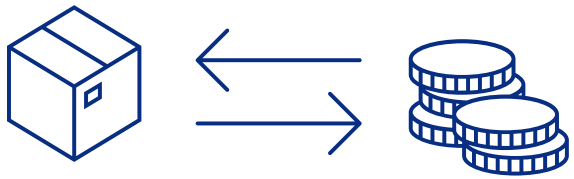
Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Normatīvais regulējums

MK noteikumi Nr.87 «Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs»

Darījumi ar atlīdzību

- darījuma viena puse saņem aktīvu vai pakalpojumu vai izpilda saistības
- darījuma otra puse pretī saņem atlīdzību, kuras patiesā vērtība atbilst saņemtā aktīva vai pakalpojuma patiesajai vērtībai

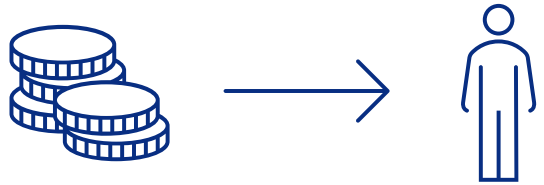

Riski

Kontrole

Darījumi bez atlīdzības

- darījuma viena puse saņem aktīvu vai pakalpojumu vai dzēš saistības,
- darījuma otra puse nesaņem atlīdzību vai saņem atlīdzību, kuras patiesā vērtība neatbilst saņemtā aktīva vai pakalpojuma, vai dzēsto saistību patiesajai vērtībai

Kontrole

Izpildes nosacījumi

Valsts kase

TRANSFERTI

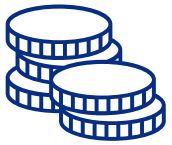
1.piemērs: ārvalstu finanšu palīdzības projekts

Darījumu bez atlīdzības uzskaite

01

Avanss

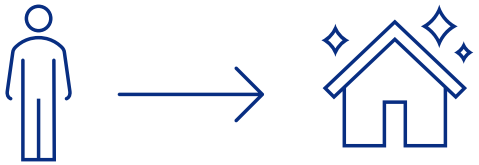
Ministrija piešķir finansējuma saņēmējam avansu projekta īstenošanai

02

Projekta izpilde

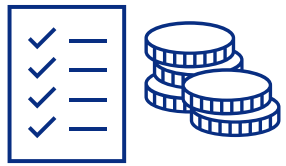
Finansējuma saņēmējs īsteno projektu, iesniedz atskaiti ministrijai un ministrija to apstiprina

03

Gala maksājums

Pēc atskaites apstiprināšanas ministrija pārskaita gala maksājumu

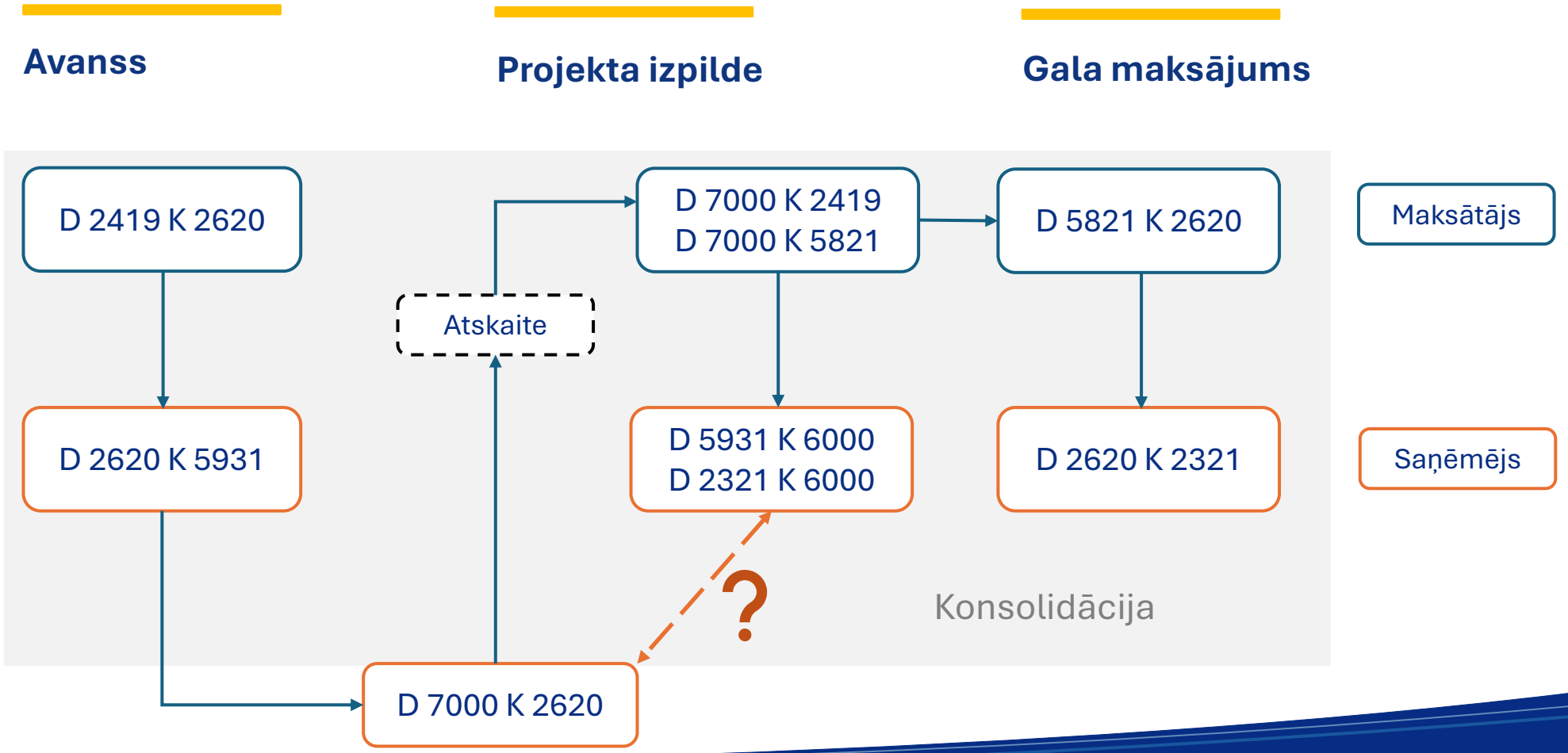

Valsts kase

TRANSFERTI

1.piemērs: ārvalstu finanšu palīdzības projekts

Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Valsts kase

TRANSFERTI

2.piemērs: ārvalstu finanšu palīdzības projekts

Darījumu bez atlīdzības uzskaite

01
Priekšfinansējums

Ministrija piešķir budžeta iestādei priekšfinansējumu projekta īstenošanai.

02
Projekta izpilde

Budžeta iestāde īsteno projektu un iesniedz vadošajam partnerim dokumentus ārvalstu finanšu palīdzības piešķiršanai.

03
Priekšfinansējuma atmaksa

Pēc ārvalstu finanšu palīdzības saņemšanas budžeta iestāde atmaksā ministrijai priekšfinansējumu.

Valsts kase

TRANSFERTI

2.piemērs: ārvalstu finanšu palīdzības projekts

Pienākums atmaksāt transfertu nosaka tā uzrādīšanu uzskaitē

Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Transferta ieņēmumus neatzīst

Budžeta iestādei ir pienākums atmaksāt saņemto transfertu.

Atzīst saistības

Par saņemto transfertu atzīst saistības; veicot transferta atmaksu, atzīst saistību samazinājumu.

Atzīst finansējuma ieņēmumus

Budžeta iestāde atzīst ieņēmumus par vadošā partnera piešķirto finansējumu.

Var atzīt uzkrātos ieņēmumus

Ja ieņēmumus iespējams ticami aplēst, tos var atzīt, saskaņojot ar projekta īstenošanas izdevumiem.

Valsts kase

TRANSFERTI

2.piemērs: ārvalstu finanšu palīdzības projekts

Ministrija → budžeta iestāde → vadošais partneris.

Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Ministrija

D 2430 / K 2620

Transferts

Budžeta iestāde

D 2620 / K 5930

Budžeta iestāde · projekta izpilde

D 1xxx/7xxx / K 2620

Atskaite

Vadošais partneris

Dokumenti finansējuma piešķiršanai

Budžeta iestāde · uzkrātie ieņēmumi

D 2360 / K 6000

Uzkrātos ieņēmumus var atzīt, ja tos iespējams ticami aplēst, saskaņojot ar projekta īstenošanas izdevumiem

Valsts kase

TRANSFERTI

2.piemērs: ārvalstu finanšu palīdzības projekts

Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Vadošais partneris → budžeta iestāde → ministrija

Vadošais partneris **Piešķirtais finansējums**	**Finansējums** →	**Budžeta iestāde** **Piešķīrums: D 2320 / K 6000*** **Saņemšana: D 2620 / K 2320**
Budžeta iestāde · saistību samazinājums **D 5930 / K 2620**	**Transferta atmaksa** →	**Ministrija** **D 2620 / K 2430**

* Ja iepriekš atzīti uzkrātie ieņēmumi, saņemot apstiprinājumu par attaisnotiem izdevumiem tos pārklasificē prasību sastāvā un koriģē pārskata gada ieņēmumus, ja nepieciešams

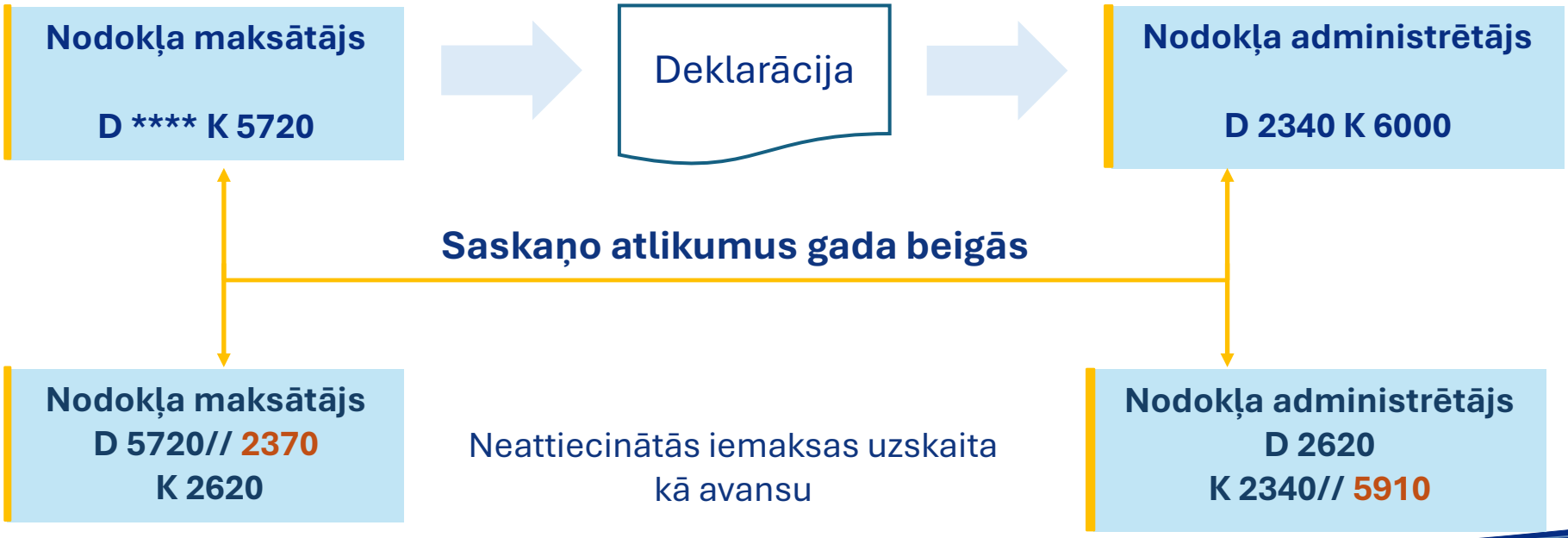
Nodokļu uzskaites principi

Valsts kase

Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Apliekams notikums

darījums, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem nodokļu un nodevu jomā apliekams ar nodokli vai nodevu

Valsts kase

Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Darījuma klasifikācija

Darījumus klasificē pēc ekonomiskās būtības atbilstošos kontos un piemēro darījuma partnera institucionālā sektora klasifikāciju

Konts	Nosaukums	Apraksts	Klasifikācija
5311	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem	Kontu grupā uzskaita īstermiņa saistības par saņemtajām precēm un pakalpojumiem, kuru apmaksa paredzēta gada laikā pēc bilances datuma	Darījuma partneris: Piegādātājs Nav - S130190*
5729	Pārējie nodokļi un citi maksājumi budžetos	Kontu grupā uzskaita budžeta iestādes saistības par nodokļu, nodevu, sociālās apdrošināšanas un citiem maksājumiem, soda un kavējuma naudu	Darījuma partneris: S130190

* Valsts ieņēmumu dienests vai cita institūcija kā nodokļu, nodevu un citu maksājumu valsts budžetā administrētājs

Valsts kase

Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Darījuma klasifikācija

Darījumus klasificē pēc ekonomiskās būtības atbilstošos kontos un piemēro darījuma partnera institucionāla sektora klasifikāciju

Konts	Nosaukums	Apraksts	Piezīme
5422	Īstermiņa uzkrātās saistības norēķiniem par nodokļiem un sociālās apdrošināšanas maksājumiem	Kontā uzskaita uzkrātās saistības par aprēķinātajiem nodokļiem un sociālās apdrošināšanas maksājumiem, soda un kavējuma naudu	Darījuma partneris: S130190*
5424	Īstermiņa uzkrātās saistības norēķiniem ar piegādātājiem un darbuzņēmējiem	Kontā uzskaita uzkrātās saistības norēķiniem ar piegādātājiem un darbuzņēmējiem (piemēram, saistības par saņemtajām precēm vai pakalpojumiem...)	Darījuma partneris: Piegādātājs Nav - S130190

* Valsts ieņēmumu dienests vai cita institūcija kā nodokļu, nodevu un citu maksājumu valsts budžetā administrētājs

Valsts kase

Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Nenodokļu maksājumi

Nenodokļu maksājumus administrējošā institūcija pēc maksājumu saņemšanas grāmato (MK nr.87 281.[1]1.):

D 2624 Citu budžetu līdzekļi (*F22010010 "Pieprasījuma noguldījumu veikšana"*)
K 5739 Pārējās saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem

Maksātāja institucionālais sektors

Veicot atpazīto maksājumu pārskaitīšanu uz valsts pamatbudžeta ieņēmumu kontu, grāmato (MK nr.87 281.[1]2.):

D 5739 Pārējās saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem
K 2624 Citu budžetu līdzekļi *(F22010020 "Pieprasījuma noguldījumu izņemšana")*

S130190

Valsts budžeta maksājumus administrējošā institūcija atmaksājot pārmaksāto vai nepareizi iemaksāto summu grāmato (MK nr.87 281.[1]3.):

D 5739 Pārējās saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem
K 2624 Citu budžetu līdzekļi (*F22010020 "Pieprasījuma noguldījumu izņemšana"*)

Maksātāja institucionālais sektors

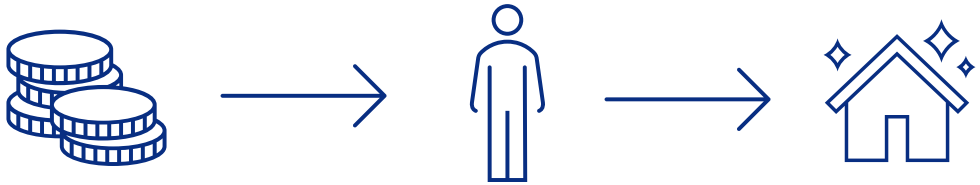
Valsts kase

ZIEDOJUMI UN DĀVINĀJUMI

Darījumu bez atlīdzības uzskaite

Līguma nosacījumu izvērtējums

Pienākums atmaksāt/ atdot aktīvu nosaka tā uzrādīšanu uzskaitē

Kontrole

Izpildes nosacījumi

Ieņēmumi

- Līgumā paredzētie nosacījumi ir izpildīti
- Līgums neparedz nosacījumus aktīvu izlietošanai

Saistības

- Līgumā paredzēti nosacījumi aktīva izlietošanai
- Neizpildes gadījumā aktīvu jāatdod

Valsts kase

Paldies par uzmanību!

Jautājumi un atbildes - **“Vienotā saziņa”**

Valsts kase

Vebināru cikls

Aktuālās tēmas par uzskaiti, pārskatiem un maksājumiem.

8. oktobris

ePārskatu knifi un noderīgi padomi

15. oktobris

Gatavi inventarizācijai!

22. oktobris

Reorganizācija un pārskati

29. oktobris

Brīvprātīgais darbs un gada pārskats *(kopā ar Labklājības ministriju)*

5. novembris

Valsts budžeta izpildes pārskats bez kļūdām

12. novembris

Ieņēmumu un izdevumu uzskaite darījumos bez atlīdzības

26. novembris

Veidlapas, skaidrojumi un biežākie izaicinājumi

3. decembris

Noderīgi padomi par maksājumiem

10. decembris

Valsts budžeta programmu gada beigu atlikumi un to pārcelšana